

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy (...) w P., Wydział (...)

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jankowiak

Protokolant: praktykant M. H.

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2017 r. w Poznaniu

na rozprawie

w sprawie

z powództwa A. J.

przeciwko D. D.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. powództwo oddala;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 4 800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa.

SSR Krzysztof Jankowiak

UZASADNIENIE

A. J. wytoczyła przeciwko D. D. powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w P. w sprawie I Nc 207/10 w zakresie kwoty 40 000 zł. Podniosła, że nakazem zapłaty zasądzono solidarnie od niej oraz jej męża P. J. na rzecz pozwanej oraz jej męża J. D. 80 000 zł. Mąż pozwanej zmarł jeszcze przed nadaniem tytułowi klauzuli wykonalności. Tytułowi nadano klauzulę wykonalności wyłącznie na rzecz pozwanej co do całości kwoty wskazanej w tytule. Zdaniem powódki śmierć pozwanego powinna być znaleźć odzwierciedlenie w treści klauzuli wykonalności. Pozwana uprawniona była, zdaniem powódki, do dochodzenia „w sposób niezbity jedynie części kwoty wynikającej z ustanej wspólności majątkowej”, to jest 40 000 zł. W pozostałej części zdaniem powódki klauzula wykonalności powinna uwzględniać „grono rzeczywistych spadkobierców (następców prawnych) zmarłego”.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. W odpowiedzi na pozew (k. 97nn) wskazała najpierw, iż klauzula wykonalności uwzględniła fakt śmierci męża pozwanej – tytuł wykonawczy uprawnia do egzekucji wyłącznie pozwaną, nie zaś pozwaną i jej męża. Podniosła również, iż solidarność wierzycieli i solidarność dłużników odnosi ten skutek, że dłużnik może spełnić całe świadczenie do rąk jednego z wierzycieli, zaś przez zaspokojenie któregośkolwiek z wierzycieli dług wygasa względem wszystkich. Pozwana jest uprawniona do dochodzenia całości wierzytelności albowiem jako wierzyciel solidarny ma prawo żądać spełnienia całości świadczenia do jej rąk. Kwestią drugorzędną i niemającą wpływu na tok niniejszej sprawy jest kwestia ewentualnego rozliczenia wyegzekwowanych kwot z następcami prawnymi drugiego wierzyciela.

Sąd zważył, co następuje:

Niniejsze powództwo dotyczy pozbawienia wykonalności tytułu, który uprawnia dwoje wierzycieli. Po stronie wierzycieli występuje przy tym solidarność. W myśl art. 367 § 1 kc kilku wierzycieli może być uprawnionych w ten sposób, że dłużnik może spełnić całe świadczenie do rąk jednego z nich, a przez zaspokojenie któregokolwiek z wierzycieli dług wygasa względem wszystkich (solidarność wierzycieli). Oznacza to, że wyrok pozbawiający tytuł wykonalności odniósłby skutek wobec obojga wierzycieli. Niczego tu nie zmienia żądanie pozbawienia wykonalności jedynie co do połowy kwoty zasądzonej tytułem. Każdy z wierzycieli jest uprawniony bowiem do otrzymania **całości** zasądzonej kwoty – zgodnie z zasadą solidarności każdy z wierzycieli może zostać zaspokojony w całości, co zwalnia ze zobowiązania wobec drugiego wierzyciela. Zauważyć przy tym należy, iż żądanie pozwu określono po prostu jako pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, bez jakiegokolwiek podmiotowego ograniczenia żądania.

Skoro wyrok odniósłby skutek wobec obojga wierzycieli, to oboje powinni być w tej sprawie pozwanymi. „Powództwo przewidziane w art. 840 par. 1 KPC powinno być wytoczone przeciwko wierzycielowi, a przy wielości wierzycieli, którym wspólnie przysługują uprawnienia wynikające z tytułu wykonawczego, powinno być wytoczone łącznie przeciwko wszystkim tym wierzycielom. Zachodzi wtedy wypadek współuczestnictwa koniecznego po stronie pozwanej” (wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca 1972 r. III CRN 157/72 – OSNCP 1973 nr 4, poz. 69). Nie ma w niniejszej sprawie znaczenia, że klauzulę wykonalności nadano wyłącznie przeciwko pozwanej – gdyby bowiem tytuł zgodnie z żądaniem pozwu pozbawiono wykonalności do kwoty 40 000 zł, byłby on pozbawiony wykonalności wobec obojga wierzycieli, następcy prawni drugiego wierzyciela nie uzyskaliby klauzuli wykonalności na swoją rzecz w części w której tytuł został pozbawiony wykonalności.

Współuczestnictwo konieczne występuje wtedy, gdy przeciwko kilku osobom sprawa może toczyć się tylko łącznie (art. 72 § 2 kpc). Tak właśnie jest w niniejszej sprawie. Wobec śmierci drugiego wierzyciela J. D., w sprawie powinni występować jego następcy.

Powództwo jednak zostało wytoczone wyłącznie przeciwko D. D.. Zgodnie z art. 195 § 1 kpc jeżeli okaże się, że nie występują w charakterze powodów lub pozwanych wszystkie osoby, których łączny udział w sprawie jest konieczny, sąd wezwie stronę powodową, aby oznaczyła w wyznaczonym terminie osoby niebiorące udziału w taki sposób, by ich wezwanie lub zawiadomienie było możliwe, a w razie potrzeby, aby wystąpiła z wnioskiem o ustanowienie kuratora. Sąd skierował tej treści wezwanie postanowieniem z 3 marca 2017 r. (k. 87). Pełnomocnik powódki wniósł o wydłużenie określonego terminu (k. 89), mimo jednak upływu niemal trzech miesięcy zobowiązania Sądu nie wykonał, co potwierdził na rozprawie w dniu 8 czerwca 2016 r. (k. 109).

Niewykonanie przez stronę powodową postanowienia Sądu wydanego w trybie art. 195 kpc pociąga za sobą oddalenia powództwa. Taki był zawsze przeważający pogląd doktryny, za którym ostatecznie opowiedziało się orzecznictwo odrzucając odmienny pogląd mniejszościowy „Następuje wówczas skutek materialnoprawny w postaci braku legitymacji (niepełnej legitymacji) procesowej po jednej ze stron procesu, co uzasadnia oddalenie powództwa” (wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 1997 r. w sprawie

II CKN 326/97 – OSNC 1997 nr 11, poz. 183). Obecnie więc stanowisko zarówno doktryny jak i orzecznictwa jest jednoznaczne. „Jeżeli powód nie wykona postanowienia sądu, tj. nie oznaczy współuczestników koniecznych w wyznaczonym terminie, powództwo podlega oddaleniu” (Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Tom I., red. Agnieszka Góra-Błaszczkowska, Warszawa 2015). „Rygiorem niedopełnienia przez powoda obowiązku oznaczenia osób niebiorących udziału w procesie jest oddalenie powództwa. Stwierdzenie bowiem przez sąd braku legitymacji procesowej łącznej prowadzi zawsze do oddalenia powództwa” (Kodeks postępowania cywilnego. red. Kazimierz Piasecki, Tom I, Warszawa 2016).

Biorąc to wszystko pod uwagę Sąd oddalił powództwo.

Oddalając powództwo Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej zgodnie z art. 98 § 1 i 3 kpc zwrot kosztów procesu. Poniesione przez pozwaną koszty to koszty zastępstwa. Wynoszą one przy wartości przedmiotu sporu 40 000 zł, zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22

października 2015 r. w wersji obowiązującej od 1 stycznia do 26 października 2016 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).
Sprawa niniejsza została bowiem wszczęta 4 marca 2016 r.

SSR Krzysztof Jankowiak